

Primjena genetskog programiranja za rješavanje problema prijanjanja proteina

Diplomski rad br. 54

Ivan Kokan
mentor: doc. dr. sc. Marin Golub

Zavod za elektroniku, mikroelektroniku, računalne i inteligentne sustave
Fakultet elektrotehnike i računarstva
Sveučilište u Zagrebu

5. srpnja 2010.

Uvod u genetsko programiranje

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Sadržaj

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Sadržaj

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Sadržaj

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Uvod u genetsko programiranje

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija
  - ▶ rađanje i umiranje jedinki unutar populacije

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija
  - ▶ rađanje i umiranje jedinki unutar populacije
- ▶ **stablata** jedinka evolucijskog algoritma

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija
  - ▶ rađanje i umiranje jedinki unutar populacije
- ▶ **stablasta** jedinka evolucijskog algoritma
  - ▶ Michael Lynn Cramer: *A Representation for the Adaptive Generation of Simple Sequential Programs*, 1985.

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija
  - ▶ rađanje i umiranje jedinki unutar populacije
- ▶ **stablata** jedinka evolucijskog algoritma
  - ▶ Michael Lynn Cramer: *A Representation for the Adaptive Generation of Simple Sequential Programs*, 1985.
  - ▶ jedinka = računalni program

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija
  - ▶ rađanje i umiranje jedinki unutar populacije
- ▶ **stablata** jedinka evolucijskog algoritma
  - ▶ Michael Lynn Cramer: *A Representation for the Adaptive Generation of Simple Sequential Programs*, 1985.
  - ▶ jedinka = računalni program
  - ▶ generacija = iteracija evolucijskog algoritma

Uvod u genetsko programiranje

- ▶ automatizirana metoda optimiranja računalnih programa
- ▶ razvila se iz evolucijskih algoritama
  - ▶ biološka inspiracija
  - ▶ rađanje i umiranje jedinki unutar populacije
- ▶ **stablata** jedinka evolucijskog algoritma
  - ▶ Michael Lynn Cramer: *A Representation for the Adaptive Generation of Simple Sequential Programs*, 1985.
  - ▶ jedinka = računalni program
  - ▶ generacija = iteracija evolucijskog algoritma
  - ▶ John Reed Koza: *Genetic Programming: On the Programming of Computers by Means of Natural Selection*, 1992.

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Jedinka genetskog programiranja

- ▶ nelinearna struktura

- ▶ nelinearna struktura — **stablo**

Jedinka genetskog programiranja

- ▶ nelinearna struktura — **stablo**
- ▶ čvorovi stabla

- ▶ nelinearna struktura — **stablo**
- ▶ čvorovi stabla
  - ▶ unutarnji čvorovi — operatori (sin , AND, do)

- ▶ nelinearna struktura — **stablo**
- ▶ čvorovi stabla
  - ▶ unutarnji čvorovi — operatori (`sin`, `AND`, `do`)
  - ▶ završni čvorovi — operandi (`1,64`, `true`, `x`)

- ▶ nelinearna struktura — **stablo**
- ▶ čvorovi stabla
  - ▶ unutarnji čvorovi — operatori (`sin`, `AND`, `do`)
  - ▶ završni čvorovi — operandi (`1,64`, `true`, `x`)
- ▶ rekurzivni obilazak (*postorder*)

- ▶ nelinearna struktura — **stablo**
- ▶ čvorovi stabla
  - ▶ unutarnji čvorovi — operatori (`sin`, `AND`, `do`)
  - ▶ završni čvorovi — operandi (`1,64`, `true`, `x`)
- ▶ rekurzivni obilazak (*postorder*)
- ▶ **dobrota** (eng. *fitness*) — mjerilo kvalitete jedinke

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Genetski operatori

Genetski operatori

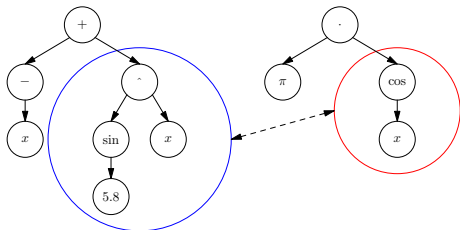
- ▶ reprodukcija

Genetski operatori

- ▶ reprodukcija
- ▶ križanje

Genetski operatori

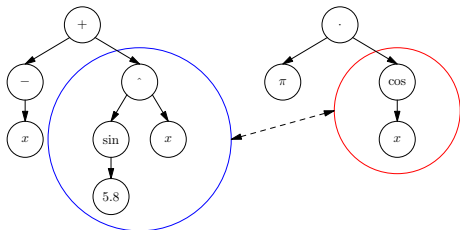
- ▶ reprodukcija
- ▶ križanje

Genetski operatori

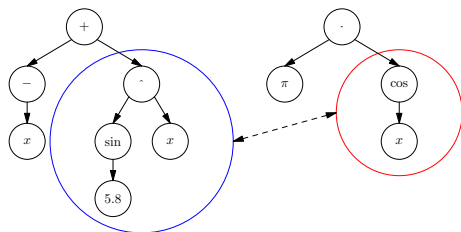
- ▶ reprodukcija
- ▶ križanje

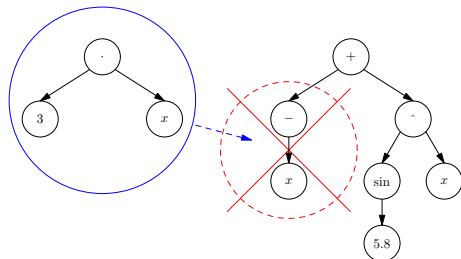
- ▶ mutacija

Genetski operatori

- ▶ reprodukcija
- ▶ križanje

- ▶ mutacija

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Prijanjanje proteina

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina
- ▶ cilj: predvidjeti formiranje kompleksnih trodimenzionalnih struktura

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina
- ▶ cilj: predvidjeti formiranje kompleksnih trodimenzionalnih struktura
- ▶ vrste prijanjanja

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina
- ▶ cilj: predvidjeti formiranje kompleksnih trodimenzionalnih struktura
- ▶ vrste prijanjanja
  - ▶ prijanjanje čvrstih proteina (eng. *rigid-body docking*)

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina
- ▶ cilj: predvidjeti formiranje kompleksnih trodimenzionalnih struktura
- ▶ vrste prijanjanja
  - ▶ prijanjanje čvrstih proteina (eng. *rigid-body docking*)
  - ▶ prijanjanje savitljivih proteina (eng. *flexible-body docking*)

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina
- ▶ cilj: predvidjeti formiranje kompleksnih trodimenzionalnih struktura
- ▶ vrste prijanjanja
  - ▶ prijanjanje čvrstih proteina (eng. *rigid-body docking*)
  - ▶ prijanjanje savitljivih proteina (eng. *flexible-body docking*)
- ▶ geometrijske i elektrostatske značajke

Prijanjanje proteina

- ▶ računalno modeliranje interakcija dvaju ili više proteina
- ▶ cilj: predvidjeti formiranje kompleksnih trodimenzionalnih struktura
- ▶ vrste prijanjanja
  - ▶ prijanjanje čvrstih proteina (eng. *rigid-body docking*)
  - ▶ prijanjanje savitljivih proteina (eng. *flexible-body docking*)
- ▶ geometrijske i elektrostatske značajke
- ▶ *Protein Data Bank*

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Programsko rješenje

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework (ECF)*

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework* (ECF)
- ▶ jedinka = kompozicija geometrijskih transformacija dvaju proteina

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework* (ECF)
- ▶ jedinka = kompozicija geometrijskih transformacija dvaju proteina
  - ▶ rotacije i translacije u prostoru

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework* (ECF)
- ▶ jedinka = kompozicija geometrijskih transformacija dvaju proteina
  - ▶ rotacije i translacije u prostoru
- ▶ funkcije dobrote

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework* (ECF)
- ▶ jedinka = kompozicija geometrijskih transformacija dvaju proteina
  - ▶ rotacije i translacije u prostoru
- ▶ funkcije dobrote
  - ▶ EvalOpCenter

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework* (ECF)
- ▶ jedinka = kompozicija geometrijskih transformacija dvaju proteina
  - ▶ rotacije i translacije u prostoru
- ▶ funkcije dobrote
  - ▶ EvalOpCenter
  - ▶ EvalOpMinDistance

Programsko rješenje

- ▶ rješava problem prijanjanja dvaju čvrstih proteina
  - ▶ geometrijske značajke
- ▶ *Evolutionary Computation Framework* (ECF)
- ▶ jedinka = kompozicija geometrijskih transformacija dvaju proteina
  - ▶ rotacije i translacije u prostoru
- ▶ funkcije dobrote
  - ▶ EvalOpCenter
  - ▶ EvalOpMinDistance
  - ▶ EvalOpPairwise

Uvod u genetsko programiranje

Jedinka genetskog programiranja

Genetski operatori

Prijanjanje proteina

Programsko rješenje

Zaključak

Zaključak

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu
  - ▶ konvergencija rješenju kroz nekoliko desetaka generacija

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu
  - ▶ konvergencija rješenju kroz nekoliko desetaka generacija
  - ▶ na početku veći utjecaj translacija

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu
  - ▶ konvergencija rješenju kroz nekoliko desetaka generacija
  - ▶ na početku veći utjecaj translacija
  - ▶ u konačnici “podešavanja” rotacijama

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu
  - ▶ konvergencija rješenju kroz nekoliko desetaka generacija
  - ▶ na početku veći utjecaj translacija
  - ▶ u konačnici “podešavanja” rotacijama
- ▶ veća populacija = veći “genetski materijal” = kvalitetnija rješenja

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu
  - ▶ konvergencija rješenju kroz nekoliko desetaka generacija
  - ▶ na početku veći utjecaj translacija
  - ▶ u konačnici “podešavanja” rotacijama
- ▶ veća populacija = veći “genetski materijal” = kvalitetnija rješenja
- ▶ mutacije nemaju značajnog utjecaja na dobrotu

- ▶ vrlo dobra prilagodba problemu
  - ▶ konvergencija rješenju kroz nekoliko desetaka generacija
  - ▶ na početku veći utjecaj translacija
  - ▶ u konačnici “podešavanja” rotacijama
- ▶ veća populacija = veći “genetski materijal” = kvalitetnija rješenja
- ▶ mutacije nemaju značajnog utjecaja na dobrotu
- ▶ elektrostatske značajke proteina?